

ESAS NO : 2026/319
KARAR NO : 2026/365
KARAR TR : 15/06/2026

meydana gelen değer kaybına karşılık olarak her bir taşınmaz için 50 TL olmak üzere toplam 1.150 TL maddi tazminatın tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. Rize İdare Mahkemesi 20/05/2019 tarih ve E.2018/609, K.2019/325 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanın kabulüne karar vermiş, istinaf yoluna başvurulması üzerine Samsun Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi 07/02/2020 tarih ve E.2019/1754, K.2020/135 sayılı kararı ile, "...Kamulaştırma Kanunu'nun 12. maddesi kapsamında taşınmazlarının kısmi kamulaştırmasının yapılıp yapılmayacağı noktasında düşünülen uyuşmazlığın adli yargı yerinde görülmesi gerekirken, Mahkemece işin esasına girilerek verilen kararda hukuki isabet bulunmamaktadır..." gerekçesiyle istinaf başvurusunun kabulüne, Rize İdare Mahkemesi kararının kaldırılmasına, dosyanın yeniden bir karar verilmek üzere Rize İdare Mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar vermiştir.

3. Rize İdare Mahkemesi 12/03/2020 tarih ve E.2020/171, K.2020/169 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş, istinaf yoluna başvurulması üzerine Samsun Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi 09/09/2020 tarih ve E.2020/744, K.2020/684 sayılı kararı ile istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şu şekildedir:

"...Dava dosyasının incelenmesinden, davacının, hissedarı olduğu Artvin İli, Yusufeli İlçesi, İnanlı Köyünde bulunan 126 ada 73-96-112-114-120-3-21-22-33-40-41-43-44-52-54-56 sayılı, 127 ada 1-9 sayılı, 118 ada 1 sayılı, 119 ada 1 sayılı, parsellerde kayıtlı inin, davalı idarenin baraj inşaatı nedeniyle yürüttüğü çalışmalardan ötürü kullanılmaz hale geldiği, 2011 yılında davalı idarece bir kısım tarla ve yapıların kamulaştırıldığı ancak kamulaştırmayan mücavir alanların inşaat çalışmaları başlayınca kullanılamadığı, araç ile ulaşım imkanı kalmadığı, yaya olarak dahi ulaşımın imkansız hale geldiği, elektrik ve su kullanımı gibi imkanların bölgede mevcut olmadığı, yeni oluşan bu durum nedeniyle bölgede yaşamın tamamen imkansız hale geldiği, taşınmazların ve üzerindeki yapıların vasıfsız hale geldiği, ekonomik olarak zarara uğradığı ileri sürülerek taşınmazların kamulaştırılması talebiyle miktar içermeyen dilekçe ile vekili vasıtasıyla davalı idareye müracaat ettiği, davalı idarece talebin cevap verilmemek suretiyle zımnen reddedildiği, bunun üzerine davacı tarafından idarenin eylem ve işlemleri nedeniyle taşınmazlarında meydana geldiği ileri sürülen zararlara karşılık her bir taşınmaz için 50,00-TL olmak üzere toplam 1.150,00-TL (ıslah ile birlikte talep edilen toplam miktar 43.288,72-TL) maddi tazminatın dava tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle iş bu davanın açıldığı görülmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat ve yargı içtihatları çerçevesinde uyuşmazlık değerlendirildiğinde; davacı vekilince taşınmazların kamulaştırılması talebiyle miktar içermeyen dilekçe ile davalı idareye müracaat edildiği, davalı idarece talebin zımnen reddedilmesi üzerine iş bu davanın açıldığı, dolayısıyla kamulaştırma mevzuatı çerçevesinde bir sürecin yürüdüğü, öte yandan, zararın, baraj inşası sırasındaki taşınmazlara kamulaştırmaz el atılmasından ya da bir plan ve projeye dayalı olan baraj inşasında idarenin hizmet kusuru teşkil eden bir eyleminden doğduğunun iddia edilmediği,

2011 yılında davalı idarece bir kısım tarla ve yapıların kamulaştırıldığı ancak kamulaştırmayan mücavir alanların inşaat çalışmaları başlayınca kullanılamadığı, araç ile ulaşım imkanının kalmadığı, yaya olarak dahi ulaşımın imkansız hale geldiği, elektrik ve su kullanımı gibi imkanların bölgede mevcut olmadığı, yeni oluşan bu durum nedeniyle bölgede yaşamın tamamen imkansız hale geldiği, taşınmazların ve üzerindeki yapıların vasıfsız hale geldiği, ekonomik olarak zarara uğranıldığı gibi barajın bizzatı varlığına bağlı sebeplerle söz

konusu zararın oluştuğunun iddia olunduğu, davalı idareye yapılan başvurunun da taşınmazların kamulaştırılması istemi olduğu ve taşınmazların sürekli olarak kullanılamaz hale geldiği iddialarıyla taşınmazların tamamının değerinin karşılanmasına ilişkin taleplere dava dilekçesinde yer verildiği birlikte değerlendirildiğinde, uyuşmazlığın Kamulaştırma Kanunu'nun 12. maddesinde düzenleme altına alınan kısmi kamulaştırma (müccavir alan kamulaştırması) müessesesi çerçevesinde çözümleneceği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

Bu durumda, Kamulaştırma Kanunu'nun 12. maddesi kapsamında taşınmazının kısmi kamulaştırmasının yapıp yapılmayacağı noktasında düğümlenen uyuşmazlığın adli yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a hükmü uyarınca davanın görev yönünden reddine..."

4. Davacı vekili bu kez, davalı idare tarafından yürütölen Yusufeli Barajı inşaatı nedeniyle, müvekkiline ait taşınmazların ulaşım, elektrik ve su gibi temel imkânlardan yoksun kaldığını, taşınmazların ve üzerindeki yapıların kullanılamaz hale gelerek ekonomik değerini kaybettiğini, bu nedenle uğranılan zararın giderilmesi amacıyla daha önce Rize İdare Mahkemesinde tazminat davası açıldığını, Rize İdare Mahkemesinin E.2018/609, K.2019/325 sayılı kararıyla davanın kabulüne ve 43.288,72 TL maddi tazminata hükmedildiğini, anılan tazminatın davalı idarece ödendiğini, ancak bu kararın kanun yoluna taşınması üzerine Samsun Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin E.2019/1754, K.2020/135 sayılı kararı ile görev yönünden kaldırıldığını, devamında Rize İdare Mahkemesinin E.2020/171, K.2020/169 sayılı kararıyla görevsizlik kararı verdiğini ve bu kararın Samsun Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesinin E.2020/744, K.2020/684 sayılı kararıyla kesinleştiğini, bu süreç sonunda daha önce tahsil edilen tazminatın davalı idarece geri istenmesi tehlikesiyle karşı karşıya kalındığını ileri sürerek, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 43.288,72 TL maddi tazminatın davalı idareden tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

5. Yusufeli Asliye Hukuk Mahkemesinin 08/04/2021 tarih ve E.2020/256, K.2021/124 sayılı kararı ile, *"Davacının tazminat isteminin dayanağı olan taşınmazlara ulaşım sağlayan İnanlı Köyü yolunun Artvin barajı ve HES projesi kapsamında kaldığı, anılan barajın Doğuş Enerji Üretim Şirketi ve Ticaret Anonim Şirketi tarafından yapıldığı, kamulaştırma kararının ise EPDK tarafından alındığı, davacının tazminat istemini EPDK ve Doğuş Enerji Üretim Şirketi ve Ticaret Anonim Şirketi'ne yöneltmesi gerekirken pasif husumet ehliyeti olmayan davalı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'ne yönelttiği"* gerekçesiyle HMK'nın 114/1-d maddesinde düzenlenen pasif husumet ehliyetine ilişkin dava şartı noksanlığı nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmiştir.

6. Bu karara karşı istinaf talebinde bulunulması üzerine Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesinin 14/12/2022 tarihli ve E.2022/3327, K.2022/1886 sayılı kararı ile; *"Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin 01/07/2022 tarihli ve 1047 sayılı hukuk dairelerine ilişkin iş bölümü kararı uyarınca, 'tafıların sıfatına bakılmaksızın (tacirler dâhil), haksız eylemden kaynaklanan (suç teşkil eden eylemler, haksız haciz, haksız ihtiyati tedbir, haksız şikâyet vb. dâhil) davalar nedeniyle verilen hüküm ve kararların' istinaf incelemesinin Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi tarafından yapılması gerektiğinden"* bahisle Dairelerinin görevsizliğine ve dosyanın Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesine gönderilmesine karar verilmiştir.

7. Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesinin 10/01/2023 tarihli ve E.2022/2484, K.2023/53 sayılı kararı ile ise; istinaf incelemesine konu görevsizlik kararının

Kamulaştırma Kanunu'ndan kaynaklandığının anlaşıldığı, bu nedenle ilgili işin incelemesinin Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesine ait olduğu, ayrıca ilgili Dairece aidiyet kararı verildiği belirtilerek, dosyanın istinaf incelemesinin 2. Hukuk Dairesinin görev alanı dışında kaldığı gerekçesiyle karşı görevsizlik kararı verilmiş; Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesi ile Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi arasında ortaya çıkan olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi ve görevli Dairenin belirlenmesi amacıyla dosyanın, 5235 sayılı Kanun'un 35/1. maddesi gereğince Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kuruluna gönderilmesine karar verilmiştir.

8. Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulunun 24/02/2023 tarihli ve E.2023/5 sayılı kararı ile; uyuşmazlık konusunun, Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin 01/07/2022 tarihli ve 1047 sayılı Bölge Adliye Mahkemesi İş Bölümü Kararı ile Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesinin 10/01/2023 tarihli ve E.2022/2484, K.2023/53 sayılı kararındaki gerekçe içeriği ve hüküm sonucu dikkate alındığında, Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesinin görev alanı kapsamında kaldığı belirtilerek, Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesi Başkanlığının görevsizlik kararının kaldırılmasına ve dosyanın Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesi Başkanlığına gönderilmesine karar verilmiştir.

9. Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesinin 26/12/2024 tarih ve E.2023/808, K.2024/2440 sayılı kararı ile; dava konusunda yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın görev yönünden reddine karar verilmesi gerekirken, pasif husumet yokluğu sebebiyle usulden ret kararı verilmesinin doğru olmadığı gerekçesiyle, davalı vekilinin istinaf başvurusunun sair istinaf sebepleri incelenmeksizin kabulüne, ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasına ve kaldırma nedenleri doğrultusunda gerekli inceleme ve araştırmanın yapılması için dosyanın kararı veren mahkemeye gönderilmesine karar verilmiştir.

10. Yusufeli Asliye Hukuk Mahkemesi 11/09/2025 tarih ve E.2025/39, K.2025/244 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle davanın usulden reddine karar vermiş, ve görevsizlik kararı kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şu şekildedir:

"DAVA, HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE:

Dava, Yusufeli Barajı dolayısıyla araç ile ulaşım imkanı kalmadığı, yaya ulaşımının dahi imkansız hale geldiği ayrıca elektrik ve su kullanım gibi imkanların bölgede mevcut olmadığını ve davacıya ait 23 adet tarla ve tarla içerisinde bulunan yapıların kullanılamaz hale geldiği ve bundan kaynaklı olarak taşınmazlardaki değer kaybının tespit edilmesine yöneliktir.

İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu; özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmaz el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerince çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

...

Kamu hizmetinin, yöntemi ve hukuka uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin; kamu yararına uygun şekilde işletilip işletilmediğinin; hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinde "idari dava türleri" arasında sayılan "idari işlem ve eylemlerden

dolayı zarara uğrayanlar tarafından açılacak tam yargı davası" kapsamında, idari yargı yerlerince yapılacağı açıktır. Taşınmazın mücavir alan kamulaştırma sınırları içinde kaldığından bahisle kamulaştırılmasına ilişkin bir talep olmamasına, yalnızca oluşan zararın giderilmesine karar verilmesinin istenmesine göre de, somut olayda 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 12/6. maddesindeki (Değişik altıncı fıkra:21/3/2018-7103/27 md.) değişikliğin uygulama yeri yoktur.Uyuşmazlık Mahkemesinin bir kararında; "Olayda, ilk olarak idari yargı yerinde açılmış olan davada, yapılan keşif sonucu, Bilirkişi Kurulu tarafından hazırlanan raporda taşınmaza fiilen el atılmadığı belirlenmiştir. Bu durumda davacı vekilinin iddiaları ve dosyada bulunan bilirkişi raporları dikkate alınarak, davanın, idarenin görevinde olan kamu hizmetini yürüttüğü sıradaki eyleminden veya eylemsizliğinden doğan zararın giderilmesine yönelik olarak açıldığının kabulü gerekir. Bu sebeplerle açılan davanın, idarenin plan ve proje kapsamında yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak kurulmuş bir işleme karşı ya da bu nitelikteki işlem ve eyleminden doğan zararların tazminine yönelik olarak 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1. maddesinde belirtilen dava türlerinden olması nedenleriyle uyuşmazlığın idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği" görüşü ortaya konulmuştur. (Uyuşmazlık Mahkemesi 27.12.2021 tarih 2021/760 esas 2021/725 karar). Danıştay 10. Daire Başkanlığı'nın 2023/387 Esas ve 2023/3788 Karar sayılı kararı ile 2023/85 Esas ve 3787 Karar sayılı kararında İdare Mahkemesinin görevli olmadığına karar vermediği, esasa ilişkin inceleme yaptığı göz önünde bulundurulduğunda adli yargının görevli olmadığı ortadadır.

Tüm dosya kapsamı ve Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi karar ilamı hep birlikte değerlendirildiğinde; davanın konusunun, davacıya ait taşınmazlarda meydana gelen değer kaybının tespitine ilişkin bulunduğu anlaşılmış olup, ilk olarak idari yargı yerinde açılmış olan davada, davacı tarafın dilekçesine göre davacının arazisine olan ulaşım mesafesinin baraj sonrasında kesildiğinin belirtildiği, ancak taşınmazlara davalı idare tarafından fiilen el atıldığına ilişkin bir ibareye yer verilmediği anlaşılmakla idarenin görevinde olan kamu hizmetini yürüttüğü sıradaki eyleminden veya eylemsizliğinden doğan zararın giderilmesine yönelik olarak açıldığının kabulü gerekmektedir. Açılan bu davanın tam yargı davası ile idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekeceğinden 6100 Sayılı HMK'nın 114/1-b maddesine göre yargı yolunun caiz olması dava şartı olup 115. Maddesine göre dava şartlarının mevcut olup olmadığı mahkemece yargılamanın her aşamasında re'sen dikkate alınması ve bulunması halinde davanın usulden reddine karar verilmesi gereken husus olduğundan açıklanan nedenlerle dava dilekçesinin reddine ..."

11. Davacılar vekili 02/12/2025 tarihli dilekçesinde adli ve idari yargıda kesinleşen görevsizlik kararı ile birlikte, ortaya çıkan iş bu olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi için dosyanın Uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesini talep etmiş, ancak dosya sehven Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesine gönderilmiştir .

12. Trabzon Bölge Adliye Mahkemesi 2. Hukuk Dairesi 26/03/2026 tarih ve E.2026/280, K.2026/518 sayılı kararı ile," Somut olayda, olumsuz görev uyuşmazlığının idari yargı ile adli yargı ilk derece mahkemeleri arasında olduğu, olumsuz görev uyuşmazlığının çözümünde uyuşmazlık mahkemesinin görevli olduğu, dosyanın kesinleşip kesinleşmediği değerlendirilmek suretiyle, kesinleşmesi halinde görev uyuşmazlığının çözümü için dosyanın uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesi gerekirken, yargı yeri belirlenmesi için daireye gönderilmesinin yerinde olmadığı..." gerekçesiyle, 6100 sayılı HMK'nın 22. maddesi uyarınca yargı yeri belirleme koşulları bulunmayan dosyanın mahalline geri çevrilmesine kesin olarak karar vermiştir.

13. Davacı vekilinin 02/12/2025 tarihli dilekçesi doğrultusunda; Yusufeli Asliye Hukuk Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğu öne sürülen olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle , adli yargı dosyası ekinde idari yargı dosyasına esas UYAP çıktıları ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

14. Anayasa'nın 125. maddesinin son fıkrası şöyledir:

"İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

15. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"" 1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile;

Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldırarak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

16. 2577 sayılı Kanun'un "İptal ve tam yargı davaları" başlıklı 12. maddesi şöyledir:

"İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu husustaki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11 nci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır."

17. Aynı Kanun'un "Doğrudan doğruya tam yargı davası açılması" başlıklı 13. maddesi şöyledir:

"1. İdari eylemlerden hakları ihlal edilmiş olanların idari dava açmadan önce, bu eylemleri yazılı bildirim üzerine veya başka suretle öğrendikleri tarihten itibaren bir yıl ve her halde eylem tarihinden itibaren beş yıl içinde ilgili idareye başvurarak haklarının yerine getirilmesini istemeleri gereklidir. Bu isteklerin kısmen veya tamamen reddi halinde, bu konudaki işlemin tebliğini izleyen günden itibaren veya istek hakkında otuz gün içinde cevap verilmediği takdirde bu sürenin bittiği tarihten itibaren, dava süresi içinde dava açılabilir.

2. Görevli olmayan adli yargı mercilerine açılan tam yargı davasının görev yönünden reddi halinde sonradan idari yargı mercilerine açılacak davalarda, birinci fıkrafta öngörülen idareye başvurma şartı aranmaz.

18. 6200 sayılı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında

Kanun'un ilgili hükümlerinde; Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün, ülkenin yerüstü ve yeraltı su kaynaklarının geliştirilmesi, baraj, sulama ve taşkın koruma tesislerinin planlanması ve yapılması görevlerini yürüttüğü düzenlenmiştir.

B. Yargı Kararları

19. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulunun 11/02/1959 tarihli, E.1958/17, K.1959/15 sayılı kararının, III. bölümü şöyledir:

“İstimlâksiz el atma halinde amme teşekkülü İstimlâk Kanununa uygun hareket etmeden ferdin malını elinden almış olması sebebiyle kanunsuz bir harekette bulunmuş durumdadır. Ve bu bakımdan dava Medeni Kanun hükümlerine giren mülkiyete tecavüzün önlenmesi veya haksız fiil neticesinde meydana gelen zararın tazmini davasıdır. Ve bu bakımdan adliye mahkemesinin vazifesi içindedir.

Bundan başka, bir amme teşekkülü tarafından bir tesisin yaptırılması sırasında Devlet malı olmayan yerlerden toprak alınması veya böyle yerlere toprak veya moloz yığılması neticesinde meydana gelen zararların tazmini davası da başkasının malına amme teşekkülünün dilediği gibi el atma hakkı bulunmadığı ve plan ve projelere ve şartnamelere başkasının malına ihtiyaca göre el atılabilmesini gerektirecek esaslar konulamayacağı cihetle, haksız fiilden doğan bir tazminat davası sayılır.

Yapılan işlerin plan veya projeye aykırı olarak yapılması hali de idari karara aykırı bir hareket bulunması itibarıyla yine idari kararın tatbiki olan bir fiil sayılamaz ve bu bakımdan bu iddia ile açılmış bir dava haksız fiilden doğan bir davadan ibaret olacaktır.

Bu bentte anılan davalar, içtihadı birleştirme kararının dışında kaldıklarından kararın bunlara şümulü yoktur.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

20. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 15/06/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli yargı dosyasının 15. maddede belirtilen hüküm doğrultusunda davacılar vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece, ekinde idari yargı dosyasına esas UYAP çıktıları ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

21. Raportör-Hâkim Şerife ÖZDOĞAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

22. Dava, davalı idare tarafından gerçekleştirilen Yusufeli Barajı inşaatı nedeniyle yürütülen çalışmalar sonucunda, daha önce kamulaştırılan taşınmazlara komşu nitelikte bulunan

kamulaştırılmayan alanların kullanılamaz hale geldiği, araç ile ulaşım imkanının ortadan kalktığı, bölgede yaşamın fiilen sürdürülemez hale geldiği, taşınmazların ve üzerindeki yapıların ekonomik değerini yitirdiği ileri sürülerek uğranıldığı iddia edilen maddi zararın tazmini istemiyle açılmıştır.

23. Dava dosyasının incelenmesinden ve dosyada mevcut 15/04/2019 tarihli bilirkişi kurulu raporu içeriğinden, dava konusu taşınmazlara ulaşımı sağlayan patika yolun baraj suları altında kaldığı, alternatif ulaşım imkânı oluşturulmadığı, taşınmazlara erişimin fiilen ulaşımın kısıtlanması ile barajın su tutmaya başlaması arasında doğrudan illiyet bağı bulunduğu ve meydana gelen değer kaybının baraj faaliyetlerinden kaynaklandığının belirtildiği görülmektedir.

24. İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeler kapsamında meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolu ve benzeri tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılan davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları kapsamında idari yargı yerine ait olduğu; buna karşılık, idarece özel mülkiyete konu taşınmaz üzerinde doğrudan aynı hakka müdahalede bulunulduğu, taşınmaza kamulaştırmasız olarak fiilen el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılan müdahalenin men'i ve zararın giderilmesine ilişkin davaların ise özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

25. Somut uyuşmazlıkta, davacılar tarafından taşınmazların kamulaştırmasız olarak fiilen işgal edildiği, taşınmazlar üzerinde sürekli ve doğrudan fiziksel hâkimiyet kurulduğu veya taşınmazların bütünüyle kamu hizmetine tahsis edildiği ileri sürülmemiştir. Dosya kapsamındaki bilirkişi raporlarında da dava konusu taşınmazlara doğrudan fiili el atıldığı yahut taşınmazların kamu hizmeti tesisine dönüştürüldüğü yönünde bir tespit bulunmamaktadır. İleri sürülen zarar iddiasının, baraj yapım ve işletme faaliyetleri nedeniyle taşınmazlara erişimin güçleşmesi veya ortadan kalkması sonucu meydana gelen değer kaybına dayandığı anlaşılmaktadır.

26. Kamu hizmetinin yürütülmesi kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler nedeniyle kişilerin malvarlığında meydana geldiği ileri sürülen zararların tazmini istemiyle açılan davalarda, uyuşmazlığın taşınmaza kamulaştırmasız olarak fiilen el atılması veya mülkiyet hakkına doğrudan müdahale edilmesine değil, kamu hizmetinin yürütülmesinden kaynaklanan zarara dayanması halinde, davanın tam yargı davası niteliğinde olduğu ve idari yargı yerinde görülmesi gerektiği kabul edilmektedir. Her ne kadar idari yargı yerince verilen görevsizlik kararında uyuşmazlığın Kamulaştırma Kanunu'nun 12. maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiş ise de, somut olayda davacılar tarafından taşınmazların kamulaştırılması veya bedelinin tahsili değil, baraj faaliyetleri nedeniyle olduğu ileri sürülen zararın giderilmesi talep edildiğinden uyuşmazlığın tam yargı davası niteliğinde bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

27. Bu durumda, davacılar vekilinin ileri sürdüğü iddialar ve dosya kapsamındaki bilgi ve belgeler birlikte değerlendirildiğinde; uyuşmazlığa konu edilen zararın, davalı idarenin yürüttüğü kamu hizmeti kapsamında gerçekleştirilen baraj inşaatı faaliyetleri nedeniyle oluştuğunun ileri sürüldüğü, davanın idarenin kamu hizmetini yürüttüğü sıradaki eylem ve işlemlerden kaynaklandığı anlaşıldığından, uyuşmazlığın tam yargı davası niteliğinde bulunduğu ve idarenin sorumluluğuna ilişkin değerlendirmenin 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi kapsamında idari yargı yerince yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

28. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Rize İdare Mahkemesinin 12/03/2020 tarih ve E.2020/171, K.2020/169 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Rize İdare Mahkemesinin 12/03/2020 tarih ve E.2020/171, K.2020/169 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

15/06/2026 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan
Rıdvan
GÜLEÇ

Üye
Eyüp
SARICALAR

Üye
Bayram
ŞEN

Üye
Döndü Deniz
BİLİR

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

